

bliver, saa vil man altid have Brug for det indskrænkede Antal Heste, her er Tale om.

Man har fremdeles yttret, og navnlig har den ærede Rigsdagsmand for Bogense, der iøvrigt ikke var uenig med Loven i dens Princip i det Hele, men meest holdt sig til Betimeligheden, yttret, at han meente, at Staten skulde overtage den hele Byrde, at det Offentlige og Statskassen burde besejle det Hele, men jeg maa tillade mig at troe, at det turde have meget for sig, naar der er stor Tvivl, om hvilket af de 2 Systemer der er det rigtigste, enten det, at lade Byrdens Udredelse finde Sted igjennem Landcommunen, hvilket har Majoriteten af Stemmerne for sig her i Thinget, eller det, at lade den finde Sted i Overensstemmelse med Transactioner fra Militairetatens Side med enkelte Mænd, som paatog sig at stille Heste, naar der, siger jeg, er Tvivl om, hvilket af disse 2 Systemer der er det bedste, og naar der er Udset til, at man i Fremtiden vil komme til at benytte begge Systemer, at det da er det rigtigste snarest muligt at lade begge Systemer træde i Kraft, at lade Udredelsen igjennem Communen træde i Kraft for disse Heste, saaledes som her er foreslaaet, og at lade Militairetaten forsøge, paa hvad Maade den kan skaffe Underhold til de Heste, som den fremdeles skal conservere, og derefter at sammenligne de vundne Resultater. Er da den sidste Fremgangsmaade den billigste, da vil man selvfølgelig ophøre at kræve denne Byrde af Communen, og den ærede Rigsdagsmand vil saaledes igjennem Erfaringens Veie naae til det Maal, som han eftertragter, men som iøvrigt ikke synes at vinde almindeligt Bifald her i Salen eller idetmindste tidligere er bleven bestridt.

Man har endelig sagt, at Kjøbstæderne skulde have grundet Anledning til at klage over denne Lov, men det maa jeg tilstaae, det kan jeg ikke indsee. Kjøbstæderne ville ved den Maade, paa hvilken Sagen her bliver ordnet, slippe lettere, end hvis Byrden faldt umiddelbar paa Statskassen, idet de nu ikke tage Andeel i Byrden efter Formuesmassen, saaledes som i saa Fald vilde skee, men alene efter deres Hartkorn. Dette er vistnok aldeles principmæssigt efter denne Byrdes Natur, men det er saaledes dog

klart, at denne Lov i og for sig ikke kan siges at være usfordeelig for Kjøbstæderne, aldenstund det derhos ikke kan nægtes, at Byrden ikke længere kan vedblive at eksistere i den Form, hvori den hidtil har eksisteret, idetmindste ikke længe ret færdigen kan vedblive det. Derimod vil jeg gjerne indrømme, at Kjøbstæderne have, om jeg saa maa sige, en Værel paa Regjeringen og paa Landet med Hensyn til Lettelse for adskillige andre Byrder, som endnu hvile paa dem, blandt hvilke jeg fuldkommen erkjender at Indquarteringsbyrden er af ikke lidet Betydning (Hør!). Men, bliver denne Værel mindre, bliver Opfordringen for Regjeringen mindre stærk, fordi de Mænd, som nu have talt her, og alle have talt Kjøbstædernes særlige Interesse, gaae ind paa en billig Ordning af det foreliggende Forhold? Jeg troer snarere, at det Modsatte bliver Tilfældet, lige som jeg overhovedet troer, at det er saa klart, at der udfordres nye Foranstaltninger til at lette Kjøbstæderne for de særlige Byrder, de have beholdt tilbage, at Ingen tør driste sig til at modsigte dette. Jeg kan altsaa ikke indsee, at man for at holde over Kjøbstæderne's Interesse skulde være nødt til at stemme mod nærværende Lov.

Krigsministeren: Til det Foredrag, som min Collega Indenrigsministeren har holdt, skal jeg blot tillade mig at knytte et Par Bemærkninger, fremkaldte ved hvad den ærede Rigsdagsmand for Bogense (Jespersen) har yttret, idet han meente, at man ikke burde lægge denne Byrde paa Hartkornet, men derimod foretrække at lade de Heste, som Armeen maatte have Brug for, stille ved Accord med Leverandører, og Udgiften derved udrede af Statskassen. Denne Anskaffelsesmaade vilde være langt bekosteligere for Statskassen end den hidtil brugte. — Militairetaten har i det sidste Efteraar havt endeel Heste udsatte paa Foder hos adskillige Landboere til meget forskellige Priser, men den laveste Pris, for hvilken en Hest har været udsat, har været 12 fl . daglig, og efter Districtets Befæfning er Prisen endog gaaet høiere, idet der ogsaa har været Steder, hvor der er blevet contraheret til 1 Mk., ja, jeg har enkelte Gange ikke kunnet faae det ringere end 20 fl .